

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันต่อตัวแปร
ทางเศรษฐกิจมหภาคของระบบเศรษฐกิจไทย

ผู้เขียน

นางสาวสิริวรรณ สุคันทรีย์

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร. ศศิเพ็ญ พวงสายใจ	ประธานที่ปรึกษา
ดร.ไพรัช กาญจนการุณ	กรรมการ
ดร. นิลิต พันธมิตร	กรรมการ

บทคัดย่อ

น้ำมันเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญในภาคเศรษฐกิจต่างๆของประเทศไทยและมีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันจึงมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะดูผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันที่มีต่อตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคของระบบเศรษฐกิจไทย โดยจะศึกษาถึงความต้องการใช้ การผลิต การนำเข้า และระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงของไทย ตลอดจนการวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันที่มีต่อตัวแปรที่สำคัญในระบบเศรษฐกิจมหภาคของไทย ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ การบริโภคของภาคเอกชน การลงทุนของภาคเอกชน ภาษี อัตราดอกเบี้ย การนำเข้าสินค้าและบริการ และอุปสงค์การถือเงิน แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาคือแบบจำลองการวิเคราะห์ภาวะดุลยภาพทั่วไป วิธีการศึกษาใช้วิธีโคอินทิเกรชันและเออร์เรอร์คอเรกชัน ตามวิธีการของ Johansen และ Juselius ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิรายไตรมาสระหว่างไตรมาสแรกของปี พ.ศ. 2536 ถึง ไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2547

ผลการศึกษาประเทศไทยมีความจำเป็นในการใช้น้ำมันเพื่อเพิ่มการขยายตัวทางการผลิตของภาคเศรษฐกิจต่างๆ ทำให้ประเทศไทยต้องอาศัยการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ผลดังกล่าวทำให้สูญเสียเงินตราให้ต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันในตลาดโลกจึงส่งผลกระทบต่อตรงกับประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ราคาน้ำมันสูงขึ้นจากการที่ราคาในตลาดโลกสูงขึ้น การประกาศลอยตัวค่าเงินบาทหลังจากการเกิดวิกฤตการณ์

ทางเศรษฐกิจและการใช้ระบบราคาน้ำมันลอยตัวทำให้ระดับราคาน้ำมันภายในประเทศปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2542 จึงส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวางในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

จากการศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันที่มีต่อตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคโดยใช้วิธีโคอินทิเกรชันพบว่าตัวแปรทุกตัวที่ทำการทดสอบความนิ่งของข้อมูลโดยวิธีการ Augmented Dickey-Fuller test มีความนิ่งที่อันดับความสัมพันธ์ของข้อมูลเดียวกันที่ $I(1)$ และมีความยาวของความล่าที่เหมาะสมเท่ากับ 1 ราคาน้ำมันมีความสัมพันธ์กับการลงทุนของภาคเอกชนมากที่สุด รองลงมาคือผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ การนำเข้าสินค้าและบริการ การบริโภคของภาคเอกชน อุปสงค์ของการถือเงิน ภาษี และอัตราดอกเบี้ย ตามลำดับ โดยที่เมื่อราคาน้ำมันเพิ่มขึ้น 1 บาทต่อลิตร จะส่งผลทำให้การลงทุนของภาคเอกชนลดลง 119,928.9 ล้านบาท ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลง 54,478.8 ล้านบาท การนำเข้าสินค้าและบริการลดลง 52,389.2 ล้านบาท การบริโภคของภาคเอกชนลดลง 5,929.5 ล้านบาท อุปสงค์การถือเงินลดลง 1,366 ล้านบาท ภาษีที่รัฐเก็บได้ลดลง 627.5828 ล้านบาท และอัตราดอกเบี้ยลดลงร้อยละ 0.16968 นอกจากนี้แล้วผลการศึกษาการปรับตัวในระยะสั้นเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาวพบว่า ตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคทุกตัวจะมีการปรับตัวในระยะสั้นเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาวนั่นคือตัวแปรทุกตัวที่ศึกษามีความสัมพันธ์ที่แท้จริงกับราคาน้ำมัน

Thesis Title	Impact of Oil Price Changes on the Macroeconomic Variables of the Thai Economy	
Author	Miss Siriwan Sukuntapree	
Degree	Master of Economics	
Thesis Advisory Committee	Asst. Prof. Dr. Sasipen Phuangsaichai	Chairperson
	Dr. Pairat Kanjanakaroon	Member
	Dr. Nisit Panthamit	Member

ABSTRACT

Oil plays an important role as factor of production in every economic sectors of Thailand as well as in development the country at present and future. The change in oil price has a great impact on the Thai economy. This study presents the empirical evidence on the impact of oil price changes on the macroeconomic variables of the Thai economy. The objectives of this study are to examine the situation of demand, production, import and price of oil in Thailand, and also to determine the impact of oil price changes on the macroeconomic variables of the Thai economy namely gross domestic product, private consumption, private investment, tax revenue, interest rate, import of goods and services, and demand for money. The general equilibrium macroeconomic model is used by applying cointegration and error correction technique of Johansen and Juselius. Data used are secondary data in quarterly pattern from the 1st quarter of 1993 to the 2nd quarter of 2004.

The empirical evidence shows that Thai economy needs oil to increase the growth in production of every economic sectors. As a result, Thailand imports lots of oil from foreign countries leading to spend a lot of money to foreign country. The change in oil price has a great impact on the Thai economy. An increase in the price of oil as the result of an increase in world oil price, the change in the exchange rate system to be managed float rate system since the

economic crisis, and the use of the floating of oil price system lead to a continuously increase in the oil price and have a wildly impact in the Thai economy.

The empirical evidence of the impact of oil price changes on macroeconomic variables using cointegration method shows that all variables are stationary with the same order of integration $I(1)$ and the appropriate lag length equal 1. The oil price is statistically significant affected with private investment the most, followed by Gross Domestic Product, import, consumption, demand for money, tax revenue, and interest rate, respectively. An increase in oil price of 1 baht per liter leads to reduce private investment by 119,928.9 million baht, Gross Domestic Product by 54,478.8 million baht, import of good and service by 52,389.2 million baht, private consumption by 5,929.5 million baht, demand for money by 1,366 million baht, tax revenue by 627.5828 million baht, and interest rate by 0.16968 percent. Furthermore, the result of the adjustment process from short run to long run equilibrium shows that there exists the adjustment process in all macroeconomic variables. This implies that there is the real relationship between these variables and the oil price.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved